

Pedagogisch beleidsplan

Kinderopvang

Ot & Sien

KDV OT & SIEN
Herenweg 40, 61b

Januari 2023
Dorothe Samson

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	blz.	2
Inleiding	blz.	3
1. Algemene pedagogische basisdoelen	blz.	4
1.1 Pedagogische doelstelling	blz.	5
1.1.1 Opvoedingsverantwoordelijkheid	blz.	5
1.1.2 Ontwikkeling en ontwikkelingsstimulering	blz.	6
1.1.3 Het volgen van de ontwikkeling met kindvolgsysteem Pravoo	blz.	6,7
1.1.4 Groepen in onze kinderopvang	blz.	8
3-uurs regeling	blz.	9
Activiteiten waarbij de kinderen de stamgroep kunnen verlaten	blz.	9
1.1.5 Ouders in de kinderopvang	blz.	10
1.1.6 KOVnet	blz.	10
2. Thema's	blz.	11
2.1 Voorwaarden	blz.	11
2.1.1 De houding van de groepsleiding	blz.	11
2.1.2 Relaties met de groepsleiding	blz.	12
2.1.3 Mentorschap	blz.	12
2.1.4 Vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid	blz.	13
2.2 Ontwikkelingsaspecten	blz.	13
2.2.1 Zelfstandigheid en zelfredzaamheid	blz.	13
2.2.2 Zelfvertrouwen, eigenwaarde en respect	blz.	14
2.2.3 Emotionele ontwikkeling	blz.	15
2.2.4 Cognitieve ontwikkeling	blz.	16
2.2.5 Spraak/taal ontwikkeling	blz.	17
Samenwerking gemeente	blz.	17
2.2.6 Sociale ontwikkeling	blz.	18
2.2.7 Creatieve ontwikkeling	blz.	19
2.2.8 Lichamelijke ontwikkeling	blz.	20
2.3 Zorgen en problemen	blz.	20
2.4 Ouders in onze kinderopvang	blz.	21
Interne en externe klachtenregeling	blz.	21
3. Werkplan	blz.	22
3.1 Dagindeling	blz.	22
3.2 Activiteiten	blz.	23
3.3 Wenprocedure	blz.	23
3.4 Feesten	blz.	23
3.5 Oudercontacten	blz.	24, 25
4. De organisatie	blz.	26
4.1 Medewerkers in opleiding	blz.	26,27,28
4.2 Deskundigheidsbevordering	blz.	28
4.3 Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach	blz.	28,29
4.4 Urenverdeling	blz.	29

Inleiding

De kwaliteit van de kinderdagopvang wordt voor een belangrijk deel bepaald door het pedagogische beleid. Het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn geeft als definitie van pedagogisch beleid: "alle formele en informele afspraken die samen continuïteit en gelijkgerichtheid geven aan het handelen met betrekking tot de opvoeding en ontwikkeling van kinderen". Hierbij gaat het over het handelen van de opvoeder, over de relatie tussen kind en opvoeder. De kern van het werk in een kinderdagverblijf ligt in de relatie tussen kind en pedagogisch medewerkster (pm-er genoemd), in het pedagogisch omgaan met de kinderen.

Dagelijks moet een pm-er allerlei beslissingen nemen, c.q. keuzes maken. Laat ze de kinderen nog even doorgaan met ruzie maken of grijpt ze in? Moet een kind zijn bord leegeten? Wat doet ze met een kind wat steeds in zijn broek plast? Steeds weer moet bedacht worden welke manier van opvoeden in welke situatie voor welk kind de meest geschikte is. Deze keuzes, beslissingen worden bewust of onbewust ingegeven door een bepaalde visie op opvoeding en ontwikkeling en bepaalde normen en waarden.

Het is belangrijk om de pedagogische ideeën waar je als kinderdagopvang van uit gaat, te verwoorden in pedagogisch beleid.

Deze ideeën en werkwijze zijn vastgelegd om de volgende redenen:

- Het biedt een houvast voor pm-ers bij hun dagelijkse werk met de kinderen. Het geeft richting aan hun handelen en zorgt voor een gelijkgestemde aanpak van de verschillende pm-ers.
- Voor nieuwe pm-ers is het een handvat bij het inwerken.
- Het naar buiten toe inzichtelijk maken van wat onze manier van werken is. Dit geeft een beeld van onze pedagogische visie en hoe wij dit vertalen in de dagelijkse omgang met de kinderen.
- Het dient als toetssteen voor het pedagogisch handelen. Wordt er in de dagelijkse praktijk gewerkt volgens de criteria die in het pedagogische beleid beschreven staat?

In het pedagogische beleidsplan staat de visie beschreven van waaruit gewerkt wordt binnen het kinderdagverblijf.

1. Algemene pedagogische basisdoelen

Ot & Sien heeft als zelfstandig werkende organisatie voor kinderopvang er voor gekozen om geen aansluiting te zoeken bij een theoretisch kader (bijv. van Montessori of Freinet). Ot & Sien hanteert de volgende algemene pedagogische basisdoelen van opvoeding van kinderen in gezin en kinderopvang:

- emotionele veiligheid
- sociale competentie
- persoonlijke competentie
- overdracht van normen en waarden

Bovengenoemde vier competenties vormen de basis voor het pedagogisch handelen binnen onze kinderopvang.

Hieronder een toelichting:

- Wij respecteren de eigenheid van het kind. Elk kind moet kunnen rekenen op acceptatie en waardering.
- Wij bieden kinderen binnen de groep de mogelijkheden aan om ervaringen op te doen, te experimenteren en zich spelenderwijs te ontwikkelen tot een zelfstandig en sociaal vaardig mens.
- Het kind moet kunnen rekenen op veiligheid, geborgenheid en vertrouwdeheid, waardoor het zelfvertrouwen kan ontwikkelen, wat weer leidt tot het zoeken naar nieuwe uitdagingen, naar een grotere zelfstandigheid.
- Wij stimuleren de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van het kind, door het kind zelf te laten oefenen, met de pm-er naast het kind, als voorbeeld, als iemand die het kind begrijpt en als persoon om op terug te kunnen vallen.
- Wij gaan uit van een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid tussen ouders en de kinderopvang en vinden dientengevolge het contact met de ouders erg belangrijk.
- Wij bieden de kinderen de kans om zich de waarden en normen van onze samenleving eigen te maken.

1.1 **Pedagogische doelstelling**

Vanuit de hierboven genoemde basisdoelen ontwikkelde Ot & Sien haar pedagogische doelstelling die als volgt luidt:

Binnen onze kinderopvang proberen wij een sfeer te creëren die ervoor zorgt dat de kinderen zich prettig en veilig voelen, vertrouwen hebben in eigen kunnen, voor zichzelf op kunnen komen, respect ontwikkelen voor zichzelf en anderen, zelfstandig zijn en sociaal vaardig. Wij bieden enerzijds ruimte voor de individuele ontplooiing en behoeften van kinderen, anderzijds wordt er ook aandacht gegeven aan het samen leven en spelen in groepsverband. Dit gebeurt in samenwerking met de ouders, met als basis wederzijds vertrouwen, openheid en respect.

Deze pedagogische doelstelling wordt op een aantal deelgebieden hieronder verder beschreven.

1.1.1 **Opvoedingsverantwoordelijkheid**

Het kind dat gebruik maakt van kinderopvang, wordt geconfronteerd met verschillende opvoedingsmilieus.

Belangrijke verschillen tussen thuis en de kinderopvang zijn:

- Ouders hebben met hun kind een band voor het leven, pm-ers niet.
- Ouders kunnen het zich veroorloven om meer gevoelsmatig op hun kind te reageren, pm-ers niet. Zij moeten hun reactie en handelingen altijd kunnen verantwoorden. Dit vraagt om een evenwicht tussen gevoel en verstand. Een pm-er moet bewust naar het kind kijken en op zijn gedrag inspelen; een pm-er is een beroepsopvoeder.

De overeenkomst tussen thuis en de kinderopvang is:

- Zij houden zich beiden bezig met het opvoeden van kinderen en in die zin delen zij de opvoeding en verzorging van kinderen. Dit leidt tot een gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen, waarbij ouders echter altijd eindverantwoordelijk blijven. Zij delegeren als het ware een deel van hun opvoedingsverantwoordelijkheid.

Opvoeden kan op veel verschillende manieren. Waarden en normen van de ouders kunnen uiteenlopen en niet altijd overeenstemmen met die van het kinderdagverblijf. Binnen de mogelijkheden die wij daartoe hebben, proberen wij zoveel mogelijk rekening te houden met wensen en behoeften van ouder en kinderen. Openstaan voor elkaars ideeën, wensen en cultuur vinden wij hierbij erg belangrijk. Zijn er grote verschillen tussen onze manier van opvoeden en die van de ouders, dan praten we daarover. We doen moeite om samen met ouders te komen tot een aanpak die voor het kind het beste lijkt en die past in ons pedagogisch beleid.

1.1.2 Ontwikkeling en ontwikkelingsstimulering

Wij gaan er van uit dat ieder kind de drang heeft om zich te ontwikkelen en dat ook in zijn eigen tempo doet, maar dat hij hierbij wel zijn omgeving nodig heeft. Een omgeving waarin het kind zich gerespecteerd en gewaardeerd weet, die hem voldoende veiligheid en geborgenheid biedt; want vanuit die veiligheid kan hij zijn omgeving ontdekken, op onderzoek uitgaan. Steeds zal er sprake moeten zijn van de interactie, de wisselwerking tussen aanleg (datgene wat het kind in zich heeft) en omgeving.

In elke fase van zijn ontwikkeling heeft het kind weer andere behoeften en interesses en leert het kind weer een aantal nieuwe dingen. Wij proberen kinderen te stimuleren in dit ontwikkelingsproces. Met stimuleren bedoelen wij vooral ondersteunen, begeleiden en het actief bieden van mogelijkheden aan kinderen om zich te kunnen ontplooiën, waarbij de verschillende aspecten van de ontwikkeling voldoende aandacht krijgen.

Het tempo waarin kinderen zich ontwikkelen is zeer wisselend. Pm-ers kijken goed naar de kinderen en houden rekening met de individuele behoeften en mogelijkheden. Uitdagingen worden geboden in de vorm of activiteit waar het kind zelf aan toe is. Hierbij zorgen we ervoor dat de eisen die we aan het kind stellen niet te hoog zijn, maar ook niet te laag.

Speelgoed en speelmogelijkheden, afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kinderen, spelen een belangrijke rol in het ontwikkelingsproces van kinderen. Een groot deel van de ontwikkeling van kinderen voltrekt zich immers in en door spel. Spelen plaatst kinderen voortdurend in situaties, die gelegenheid geven iets te ontdekken, te leren.

Spelen staat dan ook centraal in het kinderdagverblijf. Kinderen krijgen ruimschoots de gelegenheid om vrij te spelen en te experimenteren. Daarnaast worden er ook actief (spel) materialen en (groeps) activiteiten aangeboden. De redenen hiervoor kunnen erg uiteenlopen, zoals het bevorderen van de zelfstandigheid, het stimuleren van samenspel, het vergroten van materiaal kennis.

De omgeving is dus belangrijk voor een veelzijdige ontwikkeling van kinderen. Daarnaast leren kinderen natuurlijk ook veel van het voorbeeld dat anderen hun geven. Wij vinden dat groepsleiding een duidelijke voorbeeldfunctie heeft ten aanzien van de kinderen. Door te imiteren leren kinderen een beeld te vormen van de omgeving waarin ze opgroeien. Hierbij draagt de pm-er zorg voor een opvoedingsklimaat waar respect, veiligheid en vertrouwdheid aan ten grondslag liggen.

1.1.3 Het volgen van de ontwikkeling met kindvolgsysteem Pravoo

De meeste kinderen ontwikkelen zich als het ware vanzelf. Als ze zich veilig voelen, positieve relaties hebben met anderen, kunnen spelen, goede voeding krijgen, en gezond zijn dan gaat het meestal vanzelf. Het kan soms ook voorkomen dat de ontwikkeling op een of meer gebieden stagneert en je je afvraagt of er ook meer gestimuleerd moet worden. Dat betekent dat het belangrijk is de ontwikkeling van kinderen goed te volgen. Vanuit ons kinderdagverblijf zien we het als een vorm van professionaliteit om de ontwikkeling van uw kind goed te volgen. U draagt de zorg voor uw kind tijdelijk aan ons over en daar willen we zorgvuldig mee omgaan.

Dat betekent dat we gebruik maken van een kindvolgsysteem. Dat is het Pravoo- kindvolgsysteem voor 0-4-jarigen.

Het gebruik van kindvolgsysteem Pravoo

Wij bekijken twee keer per jaar, volgens een bepaalde lijst de ontwikkeling van uw kind. We kijken dan hoe uw kind op dit moment functioneert, maar we vergelijken dat ook met de vorige keer. Op die manier krijgen we niet alleen zicht op het ontwikkelingsniveau van uw kind, maar krijgen we ook inzicht in het ontwikkelingsverloop van uw kind.

We hanteren een aparte lijst voor kinderen van 0 tot 2;5 jaar en een lijst voor kinderen van 2;6 tot vier jaar. Het gaat dan o.a. om aspecten als:

- de mate waarin het kind gericht en actief is
- het welbevinden van het kind
- het spelgedrag
- het eten en drinken
- de redzaamheid
- de taalontwikkeling
- het bewegen
- het contact met anderen (groepsgenoten, medewerkers)
- etc.

Met behulp van deze gegevens kunnen we zien of er vertragingen in de ontwikkeling optreden.

Nu is het bij jonge kinderen zo dat er een grote breedte is waarbinnen de kinderen zich ontwikkelen. Dat loopt nog al uiteen tussen de kinderen onderling. Toch kan er een moment ontstaan dat we denken dat uw kind bij ons onvoldoende heeft aan de verzorgingsgerichte benadering. We zullen dan kiezen voor stimuleren en speciaal begeleiden. Dan spreken we van een ontwikkelingsgerichte benadering.

Voor de leeftijdsgroep van 0 tot 2;5 jaar zijn we met het stimuleren van de ontwikkeling nog heel voorzichtig. In die periode kunnen ogenschijnlijke achterstanden zich nog makkelijk vanzelf herstellen. Na tweeën en een half jaar zijn we meer gericht op het stimuleren van de ontwikkeling, als dat nodig is.

Het volgsysteem dat wij hanteren laat ons twee keer per jaar (maart en september) het ontwikkelingsverloop bekijken, maar het biedt ook de mogelijkheid om dingen die we tussendoor vaststellen te noteren.

Alle gegevens van een kind bij elkaar vormen het persoonlijk ontwikkelingsboekje.

Het contact hierover met u als ouders

Het spreekt vanzelf dat we u op de hoogte houden van onze bevindingen t.a.v. het ontwikkelingsverloop van uw kind. Wij doen dat in de vorm van gesprekken waarvoor u wordt uitgenodigd. (eenmaal per jaar) Eenmaal per jaar krijgen de ouders het observatieformulier opgestuurd, zijn er vragen naar aanleiding van het verslag, kunnen zij een gesprek aanvragen. We zullen u dan laten zien hoe wij tegen de ontwikkeling van uw kind aankijken en we zijn natuurlijk ook benieuwd wat uw mening is over de ontwikkeling van uw kind. Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of problemen worden gesignaleerd, wordt u doorgewezen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

De hulpverlening

Het kindvolgsysteem dat wij hanteren biedt ook voorstellen voor extra/speciale begeleiding van de ontwikkeling van kinderen. Wij hebben binnen het kindvolgsysteem de mogelijkheid een begeleidingsplan samen te stellen.

Als we daarvoor kiezen dan zullen we dat zeker in overleg met u doen en u laten zien hoe we samen met u de ontwikkeling van uw kind kunnen stimuleren.

De overdracht van de gegevens naar de basisschool/ buitenschoolse opvang

Wanneer uw kind 3 jaar en 11 maanden is zal er een gesprek plaatsvinden waarin de observatie besproken wordt. Als uw kind het dagverblijf verlaat, ontvangt u het persoonlijk ontwikkelingsboekje. Als er bij uw kind sprake is/was van stagneringen in de ontwikkeling zullen we de overdracht bespreken met de ontvangende basisschool/BSO. De basisschool ontvangt na goedkeuring van u een overdrachtsformulier.

Als uw kind ons kinderdagverblijf verlaat, zullen we de gegevens uit ons systeem verwijderen.

1.1.4 Groepen in onze kinderopvang

Wij gaan ervan uit dat de groep in de kinderopvang in de eerste plaats groep is en geen substituut gezin. Daarvoor zijn de verschillen te groot. Dit wil overigens niet zeggen dat wij een gezellige, huiselijke sfeer niet belangrijk vinden. De nadruk ligt op het thuis voelen van het kind. Thuisopvoeding en opvoeding/verzorging/begeleiding in de kinderopvang bestaan naast elkaar en vullen elkaar aan. De kinderopvang geeft kinderen de mogelijkheid om ervaringen op te doen die anders zijn dan in de thuissituatie. Wij vinden dat het groepsgebeuren iets kan toevoegen aan de opvoeding thuis. Wij denken hierbij aan specifieke mogelijkheden die juist een groep biedt zoals: samen spelen, samen delen, samen plezier maken, ruzie maken, vrienden maken, gevoelens delen, respect tonen voor elkaar, rekening houden met elkaar kortom een groep biedt socialisatie mogelijkheden.

Wij streven er naar om de **sociale competentie** van de kinderen zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, omdat deze vaardigheid van groot belang is in het verdere leven en omdat de groepsituatie zich daar bij uitstek voor leent. Zelfs bij kinderen op zeer jonge leeftijd (vanaf zes maanden) is al waar te nemen dat ze plezier kunnen hebben in de aanwezigheid c.q. de activiteiten van andere kinderen.

Naarmate kinderen ouder worden gaan de contacten met andere kinderen en volwassenen een steeds belangrijker rol spelen.

Veel opvoedkundig handelen gebeurt ook via de groep. Voorbeelden zijn; "Doe jij ook mee?", "We gaan allemaal onze handen wassen", "We gaan nu eten".

Door de herhaling in de groep en door de vanzelfsprekendheid van het meedoen aan groepsgevoontes leren kinderen vaak wat gemakkelijker dan thuis zelfstandig te worden.

Om pedagogische, maar ook om organisatorische redenen, kiezen de kinderdagverblijven voor een horizontale en/of voor een verticale groepsindeling.

Wij hebben gekozen voor een verticale groepsindeling

Voordelen van een verticale groepsindeling zijn naar ons idee, dat:

- Kinderen kunnen langer bij elkaar en dezelfde pm-ers in de groep blijven, waardoor het contact tussen kind, leiding en ouders hechter wordt.
- Jonge en oudere kinderen met elkaar om leren gaan. De jonge kinderen leren van de oudere kinderen en die leren op hun beurt rekening te houden met de jongsten.
- Er minder competitie is ten opzichte van leeftijdsgenoten.
- Broertjes en zusjes bij elkaar in een groep kunnen blijven.

In het kinderdagverblijf **locatie Herenweg 40**, hebben wij twee stamgroepen. De Hoepel bestaat uit maximaal 12 kinderen en De Tol bestaat uit maximaal 10 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

Kinderdagverblijf **locatie Herenweg 61**, hebben wij twee stamgroepen. De Regent en De Klomp, bestaan beide uit maximaal 12 kinderen. Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep moet een gemiddelde berekend worden voor de vaststelling van het aantal kinderen per leidster. Wij streven naar een evenwichtige opbouw in leeftijd.

De berekening voor pm-ers kind ratio wordt bepaald in ons software systeem bitcare. Waarin de nieuwe regels gelden vanaf 1-1-2019

De geldende beroepskracht-kind ratio voor baby's is 1 beroepskracht op 3 nul jarigen.

Rekenregels

1. Indien in een stamgroep een kind van 0 tot 1 jaar aanwezig is, wordt naast tabel 1 tevens de hiernavolgende rekenformule toegepast. Indien Z een getal oplevert dat groter is dan het op grond van tabel 1 benodigde minimaal aantal in te zetten beroepskrachten, wordt het op grond van tabel 1 minimaal aantal in te zetten beroepskrachten verhoogd tot Z. De rekenformule luidt als volgt:

$Z = (A + ((B + C + D) / 1,2))$, afgerond naar boven.

A = aantal kinderen van 0 tot 1 jaar / 3.

B = aantal kinderen van 1 tot 2 jaar / 5.

C = aantal kinderen van 2 tot 3 jaar / 6.

D = aantal kinderen van 3 tot 4 jaar / 8.

2. In een situatie waarin het toevoegen van 1 kind leidt tot een op grond van tabel 1 en rekenregel 1 kleiner aantal benodigde beroepskrachten, wordt het aantal benodigde beroepskrachten met 1 verhoogd.

Op beide groepen werken twee gediplomeerde pm-ers volgens de CAO-Kinderopvang. Hiernaast is Dorothe Samson (eigenaresse) achterwacht voor beide groepen. Op alle groepen zijn er ook periodes dat er een stagiaire meedraait.

3-uursregeling

Bij een openstelling van meer dan 10 uur per dag mag er maximaal 3 uur afgeweken worden van de beroepskracht kind ratio. Dit wordt de 3 uursregeling genoemd. Minimaal de helft van het op grond van de BKR vereiste aantal pm-ers moet dan worden ingezet tijdens die momenten. Buiten deze momenten mag er niet afgeweken worden van de BKR.

Op de volgende momenten alle dagen van de week (maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag) is het vereiste aantal pm-ers aanwezig op de groep:

- 7:00 tot 8:15
- 9:00 tot 13:00
- 14:30 tot 16:45
- 17:30 tot 18:30

Op de volgende momenten alle dagen van de week (maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag) wijken wij af van het aantal vereiste pm-ers op de groep:

- Begin van de dag: 8:15 tot 9:00
- Pauzetijd van pm-ers: 13:00 tot 14:30
- Eind van de dag: 16:45 tot 17:30

Activiteiten waarbij kinderen de stamgroep kunnen verlaten

Plaatsing in 2 verschillende stamgroepen. Aan het begin en op het einde van de dag worden de twee stamgroepen samengevoegd, nadat er diverse kinderen door hun ouders/verzorgers zijn opgehaald. Hierbij wordt er rekening gehouden met een maximum van 12 kinderen per groep (10 kinderen voor de Tol).

Ook in vakantie periodes kan het voorkomen dat de twee stamgroepen worden samengevoegd als er minder dan 12 kinderen zijn. Als de twee stamgroepen worden samengevoegd is er van beide stamgroepen één pm-er aanwezig. Tevens kan er een beroep gedaan worden op de achter wacht (Dorotheé).

Daarnaast kan een kind de stamgroep verlaten om op een andere stamgroep een activiteit mee te doen. Zoals bijvoorbeeld muziek maken, feestje vieren, buitenspelen of een knutselactiviteit.

Ot & Sien vindt het geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te spelen. De bewegingsvrijheid uit zich in één ruimte en geeft hen weinig uitdaging en exploratieruimte. Daarom geeft Ot & Sien de kinderen regelmatig de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groepsruimte te verkennen.

De leidster kind ratio wordt hierbij niet overschreden.

De ouders geven schriftelijk toestemming dat hun kind de stamgroep mag verlaten.

1.1.5 Ouders in de kinderopvang

Aangezien er sprake is van een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid tussen ouders en de kinderopvang, vinden wij het contact met ouders erg belangrijk. Een respectvolle en open samenwerking tussen de ouders en de groepsleiding draagt bij tot het welbevinden van het kind, zowel thuis als in de kinderopvang.

Wij verwachten dat ouders ons informeren over hoe het thuis gaat, wat zij belangrijk vinden in de opvoeding. Ouders mogen van ons verwachten dat wij vertellen over hoe het met hun kind gaat in de groep, wat daar belangrijk is.

Op deze manier kunnen zowel ouders als pm-ers het kind, de situatie thuis en die in de kinderopvang beter leren kennen en op elkaar afstemmen.

Veel van de contacten met ouders zijn gericht op het functioneren van hun kind. Daarnaast vinden wij het van belang om ouders te betrekken bij het reilen en zeilen van de kinderopvang, middels een oudercommissie en nieuwsbrief. Wij vinden dat een goed contact zowel de verantwoordelijkheid van de kinderopvang is als van de ouders zelf. Voorwaarde daarbij is dat er een basis van vertrouwen, openheid en respect bestaat. Dit impliceert dat wij zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie van ouders.

1.1.6 KOVnet

Wij maken gebruik van het softwaresysteem KOVnet dat de planning en facturatie regelt. Op de groep vertaalt zich dat in een app op de ipad, met het overzicht van alle aanwezige kinderen, waar bij eenvoudig aanwezigheid en activiteiten ingevoerd kunnen worden, foto's geplaatst en berichten uitgewisseld kunnen worden met u. U kunt een account aanmaken waarmee u toegang heeft tot de gegevens van uw kind en ook gebruik kunt maken van het digitale overdrachtschriftje. KOVnet is zowel via internet als via een app op mobiel of tablet te bereiken. Tijdens een opvangdag wordt er in het digitale overdrachtschrift genoteerd wat uw kind doet en er worden foto's in geplaatst. Het is voor u mogelijk afwezigheid door te geven, ziek te melden, extra dagen aan te vragen via KOVnet.

2 Thema's

De hierboven genoemde vier competenties kunnen rondom een aantal thema's concreet uitgewerkt worden.

De eerste thema's, die hieronder beschreven zullen worden, liggen in de voorwaardenscheppende sfeer. Daarna komen er een aantal thema's aan bod die de ontwikkelingsaspecten van kinderen omvatten en als laatsten komen de thema's zorgen en problemen bij kinderen en de samenwerking met ouders aan de orde.

2.1 Voorwaarden

2.1.1 De houding van de groepsleiding

Wij vinden het belangrijk dat een pm-er betrokken, invoelend en positief is, kortom sensitief en responsief is. Dat wil zeggen dat zij weet in te spelen op de specifieke behoeften van het individuele kind, door het goed interpreteren van de signalen die het kind uitzendt. Hierdoor voelt het kind zich begrepen.

Observeren van kinderen en luisteren naar waar ze mee bezig zijn, zijn belangrijke hulpmiddelen om een vertrouwensrelatie op te bouwen.

Sensitief en responsief reageren, kan van alles inhouden: het kind oppakken als het huilt, knuffelen, spelen met het kind, of het rustig op schoot nemen, een gesprekje aangaan met het kind, veel oogcontact maken, antwoorden als een kind iets vraagt.

Voor de oudere kinderen door naar ze te luisteren, met ze te stoeien, te knuffelen en te troosten bij verdriet. Als een kind zich buitengesloten voelt of gepest wordt, dan helpen wij het kind zich weerbaarder te maken. Wij stimuleren het kind tot het zelf bedenken van oplossingen bij conflicten en zelfstandig vriendschappen te sluiten. Wij bemiddelen als dit nodig is. Duidelijk is dat zowel verbale als non-verbale communicatie een belangrijke rol spelen in het pm-er, kind contact.

Het is in het belang van volwassenen en kinderen dat er regels zijn, het maakt de omgang met elkaar gemakkelijker. Voor jonge kinderen geven regels structuur aan hun omgeving. Ze weten dat ze zich vertrouwd en veilig kunnen voelen zolang ze zich binnen die regels bewegen.

Ook oudere kinderen hebben behoefte aan regels die hun duidelijkheid geven over het omgaan met elkaar, de afspraken waar ze zich aan moeten houden. Regels hebben dus veel te maken met **waarden en normen**.

Het is onzes inziens een belangrijke verantwoordelijkheid van opvoeders om regels en daarmee ook grenzen vast te stellen.

Wij zijn ons bewust van de voorbeeldfunctie die wij hebben en geven aan op welke 'veilige' en 'sociale' manier de kinderen kunnen functioneren in de groep.

2.1.2 Relaties met de groepsleiding

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen is het met name voor kinderen van essentieel belang dat zij gehechtheidsrelaties aan kunnen gaan. Onder een gehechtheidsrelatie verstaan wij een relatief duurzame emotionele band die tussen een kind en een of meerdere volwassen personen kan groeien.

Basisveiligheid is de allerbelangrijkste voorwaarde voor een gezonde **sociaal/emotionele ontwikkeling** en daarbij horen gehechtheidsrelaties.

De gehechtheidsrelatie tussen ouder en kind vormt naar ons idee de basis van waaruit het kind in staat is om andere relaties aan te gaan, zoals met de pm-er op de kinderopvang.

Wij vinden het belangrijk, dat er voor het kind voldoende mogelijkheden zijn om een relatie aan te gaan met één of meerdere pm-ers en om zich **geborgen en veilig** te voelen in de groep te midden van zijn groepsgenootjes.

Wij werken met vaste pm-ers op vaste dagen, op een vaste groep. Daarnaast worden er op iedere groep waar baby's opgevangen worden, 2 vaste gezichten aangewezen die de hele week samen, vijf dagen bezetten. Minimaal 1 van deze 2 vaste gezichten is dan altijd aanwezig. (uitgezonderd verlof of calamiteiten)

Ook hechten wij veel waarden aan relaties tussen de kinderen onderling.

Daarnaast moeten kinderen de gelegenheid krijgen om te kunnen wennen aan pm-ers, aan andere kinderen en aan de omgeving.

Bij nieuwe kinderen wordt daarom veel aandacht besteedt aan deze gewenningsperiode van het kind in de groep.

Pm-ers proberen dit proces, dat enkele weken in beslag kan nemen, zoveel mogelijk te begeleiden.

De wenprocedure staat beschreven in het werkplan.

Hoewel kinderopvang in de eerste plaats groepsgericht is, proberen wij ook individuele aandacht aan kinderen te geven. Bij jonge kinderen vraagt de intensieve verzorging ook om een individuele benadering. Bij oudere kinderen is er sprake van een wisselwerking tussen een groepsgerichte en een individuele benadering.

Verder werken wij met een duidelijke structuur en dagritme waarin vaste gewoonten en rituelen een belangrijke plaats innemen.

Daarnaast werken wij met mentorschap.

2.1.3 Mentorschap

Alle pm-ers van de groepen hebben een aantal mentorkinderen. De mentor houdt de ontwikkeling en het welbevinden van haar mentorkinderen bij. Ook is zij het eerste aanspreekpunt voor de ouders van dit mentorkind. Tijdens het intakegesprek(zie werkplan 3.5) horen ouders wie de mentor van hun kind is en wat de taken van de mentor zijn.

In bitcare (zie uitleg Bitcare 1.1.6) is ook terug te vinden wie de mentor van het kind is onder het kopje relaties/ overige.

Gedurende de plaatsing observeert de mentor uw kind via het **Pravoo kindvolgsysteem** en voert zij de oudergesprekken.

Voor de baby's en jongste kinderen geldt dat de mentor zoveel mogelijk de vaste pm-er op het kinderdagverblijf is. Dit betekent natuurlijk niet dat zij zich niet over de andere kinderen zal ontfemen. In de eerste maanden op het kinderdagverblijf geeft dit uw kind de beste kans om zich veilig te hechten en zich vertrouwd te voelen. Het werken met mentorkinderen verstevigt de relatie met de ouders en kind.

Bij de indeling van de mentorkinderen kijken wij naar het aantal dagen dat uw kind komt en welke pm-er daar het beste bij aansluit qua werkdagen. Ruilt uw kind van vaste opvangdagen, dan bekijken wij ook of het mentorschap moet worden overgedragen.

Bij (langdurige) afwezigheid van de mentor worden haar mentorkinderen tijdelijk overgedragen aan één van de andere pm-er. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Met het mentorschap hopen we te bereiken de communicatie nog effectiever te laten verlopen. Een ander voordeel van het mentorschap is meer betrokkenheid met elkaar.

2.1.4 Vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid

Voor kinderen is het van groot belang om zich veilig en geborgen te voelen. Vanuit het gevoel van vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid is het kind in staat om op onderzoek uit te gaan, nieuwe uitdagingen aan te gaan en zo te komen tot een verdere ontwikkeling van zijn mogelijkheden. Het gevoel van geborgenheid en veiligheid wordt versterkt als wij het kind het gevoel geven dat 'we er zijn voor het kind', in de zin dat we voortdurend inspelen op de behoeften van het kind. Een knuffel op zijn tijd, even stoeien, de tijd nemen om een kind te troosten als het verdriet heeft, samen iets doen waar het kind moeite mee heeft, enz.

Het spreekt voor zich dat dit gebeurt binnen de mogelijkheden die de groep te bieden heeft.

Bij de baby's is de verzorging en begeleiding vooral afgestemd op het individuele eet en slaapritme. Iedere groep kent zijn eigen dagindeling, regels, gewoonten en rituelen. Deze structuur geeft de kinderen houvast, geborgenheid en vertrouwdheid.

De dagindeling staat beschreven in het werkplan.

De groepsruimtes hebben een inrichting die zoveel mogelijk is afgestemd op de leeftijd en activiteiten van de kinderen. Vooral voor jonge kinderen is het belangrijk dat de ruimte voorspelbaar en geordend is. Dit biedt houvast, zekerheid en vertrouwdheid. In de groep is er sprake van een duidelijke indeling in afzonderlijke speelplekken.

2.2 Ontwikkelingsaspecten

2.2.1 Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

Wij proberen zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij kinderen vooral te bevorderen om bij kinderen het gevoel van eigenwaarde te versterken. Stimulering van zelfredzaamheid kan gezien worden als een belangrijk middel om een kind verantwoordelijkheid te laten dragen.

We spreken kinderen aan op hun eigen mogelijkheden. Wanneer we weten dat een kind iets kan, zullen we dit ook van hem vragen. Met kleine stapjes wordt er steeds iets meer van het kind gevraagd. Hierbij houden we in de gaten dat kinderen niet overschat worden, maar ook niet onderschat.

Door dingen van kinderen te vragen laten we merken dat we vertrouwen hebben in hun mogelijkheden en wordt het zelfvertrouwen versterkt.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Kinderen gestimuleerd worden om zelf dingen te doen. Kinderen vanaf ongeveer een jaar moedigen we bijvoorbeeld aan om zelf een beker/fles vast te houden en om zelf te eten. Peuters stimuleren we om zelf hun jas op te hangen, zich zelf aan en uit te kleden enz.
- Kinderen betrokken worden bij de dagelijkse bezigheden. Ze mogen helpen met eten uitdelen, tafeldekken en afruimen. Kinderen vinden het leuk om te helpen en zijn vaak trots op wat ze zelf kunnen.
- Er ook grenzen aangegeven worden. De grenzen van het zelf mogen doen en kiezen hangt samen met leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind en daarnaast ook met de groepssituatie waarin het kind verkeert. Soms willen kinderen iets wat ze nog helemaal niet aan kunnen of iets wat indruist tegen de groepsregels. Wanneer kinderen iets willen wat echt niet kan of mag, dan wordt op positieve wijze door de groepsleiding duidelijk gemaakt dat het niet kan en waarom niet.
- Kinderen aangemoedigd worden om zelf hun problemen op te lossen. Wanneer volwassenen snel ingrijpen of moeilijke situaties voor kinderen voorkomen, blijven kinderen zich afhankelijk opstellen ten opzichte van volwassenen.

2.2.2 Zelfvertrouwen, eigenwaarde en respect

Het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van de kinderen proberen we te vergroten door kinderen zoveel mogelijk zelf initiatieven en keuzes te laten maken.

De pm-er observeert, signaleert en stimuleert. Zij stelt steeds opnieuw vast wanneer ze de kinderen zelf iets wil laten bedenken, oplossen of doen en wanneer de kinderen even een steuntje in de rug nodig hebben.

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind met respect behandeld wordt, dit houdt in dat we het kind serieus nemen en dat het kan rekenen op begrip en acceptatie.

Wij respecteren de eigen wil en de eigen mogelijkheden van het kind. Soms kunnen wij in verband met de veiligheid, een initiatief van het kind niet honoreren, dit proberen wij op een rustige wijze uit te leggen aan het kind. Vaak begrijpen kinderen goed waarom bepaalde dingen niet kunnen.

Door dingen van hun te vragen laten we merken dat we vertrouwen hebben in hun mogelijkheden en wordt hun zelfvertrouwen versterkt. Zelfvertrouwen is weer een voorwaarde om de omgeving te durven onderzoeken en nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Kinderen veel vrijheid krijgen in het kiezen van activiteiten, omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen eigen initiatief ontplooien. Kinderen mogen veelal zelf kiezen waarmee, met wie en hoe ze willen spelen, dit binnen de mogelijkheden van de groep. Een deel van het speelgoed kan door de kinderen zelf gepakt worden. Daarnaast worden er door de groepsleiding regelmatig (groeps) activiteiten aangeboden. Kinderen worden gestimuleerd om hier aan mee te doen. Hierbij is echter nooit sprake van dwang.
- Als kinderen iets goeds gedaan hebben, of hebben gedaan wat hen gevraagd is, laten we merken dat we dat waarderen. Hierdoor ontwikkelen kinderen een positief zelfbeeld.

2.2.3 Emotionele ontwikkeling

Onder emotionele aspecten van de ontwikkeling verstaan wij, het leren kennen van eigen gevoelens, ermee omgaan en ze aan anderen duidelijk kunnen en durven maken. Bij het met elkaar omgaan, leren kinderen niet alleen gedrag, maar ervaren ze ook dat daar gevoelens bij horen.

In de loop van hun ontwikkeling ontdekken kinderen dat er veel verschillende gevoelens zijn en veel manieren om die te uiten. Baby's uiten hun gevoelens door bijvoorbeeld te huilen als ze honger hebben of hun armpjes uit te strekken naar de pm-er als ze behoeften hebben aan koestering. Naarmate kinderen ouder worden ontwikkelen ze steeds meer mogelijkheden om hun emoties te uiten.

De groepsleiding is attent op de emoties van kinderen en biedt steun wanneer dat nodig is.

Emoties van kinderen worden altijd serieus genomen.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Er ingespeeld wordt op situaties en momenten waar emoties een rol kunnen spelen, b.v. verdriet bij het afscheid nemen, blijdschap over het slagen van een activiteit, angst om mee te doen met een groepsspel, vrolijkheid bij het samen spelen met een vriendje. Het is belangrijk dat pm-ers de kinderen goed observeren en hun signalen opvangen.
- Kinderen geholpen worden bij het verwoorden van gebeurtenissen en de gevoelens daarover, waardoor ze meer vat krijgen op hun eigen emoties, b.v.: "je huilt nu omdat je verdrietig bent dat mama weggaat, maar na het slapen komt ze je weer halen, we gaan eerst nog fijn spelen". Wij houden rekening met de eigenheid van het kind.
- Ingegrepen wordt wanneer kinderen hun emoties uiten in onacceptabel gedrag, zoals schoppen, bijten, slaan. De groepsleiding geeft de kinderen dan voorbeelden hoe het ook anders kan, b.v. "je kan het ook boos zeggen in plaats van pijn doen".
- Er boekjes gelezen worden of verhaaltjes verteld waarin gevoelens een rol spelen.
- Er met de kinderen gepraat wordt over emotionele gebeurtenissen in hun leven, zoals de geboorte van een zusje of broertje, de verjaardag van het kind, de dood van de poes, aangepast aan hun ontwikkelingsniveau.
- Als kinderen verdriet alleen willen verwerken en niet getroost willen worden, dat gerespecteerd wordt. De pm-er blijft het kind wel in de gaten houden.
- Wij gebruik maken van handpoppen. De pop heeft een positieve invloed op het pedagogisch klimaat, kinderen voelen zich sneller op hun gemak en ontspannen zich met een pop in de buurt. Wij openen de dag met een groepsactiviteit waarin de pop een belangrijke rol speelt.

2.2.4 Cognitieve ontwikkeling

Bij de cognitieve ontwikkeling staat de ontwikkeling van het denken centraal.

Beelden, woorden en ideeën vormen de kennis die het kind heeft van de wereld om hem heen. Die kennis ontstaat bij jonge kinderen vooral door het opdoen van allerlei ervaringen: door te kijken, te voelen en te proeven ervaren ze dat dingen heel verschillend zijn.

Ze voelen dat het één glad is, het andere ruw, ze horen het verschil tussen harde en zachte geluiden, ze merken dat het één groot is en het andere klein. Ze leren om te denken wat ze doen. Hoe meer ervaringen een kind opdoet, hoe meer verstand hij ervan krijgt.

Naarmate kinderen ouder worden gaan ze die gedachten ook verwerken. Er ontstaat een denkproces waarbij concrete ervaringen steeds minder nodig zijn. Kinderen kunnen steeds beter in gedachten iets voorstellen. Door je iets voor te stellen, kun je plannen of vooruit denken, "als je het onderste blokje pakt, valt de toren om".

Spelen en spelmaterialen zijn goede hulpmiddelen om ervaringen op te doen en de ontwikkeling van het denken te stimuleren.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Spelmateriaal wordt aangeboden naar leeftijd dat uitnodigt tot experimenteren, ontdekken en manipuleren. Door te bouwen met blokken, door te sorteren en bij elkaar te zoeken, merken kinderen wat groot en klein is, licht en zwaar, vierkant en rond. Bij constructiemateriaal als Duplo en Lego gaat het om spelenderwijs vorm geven met materiaal.
Dit vraagt aandacht en concentratie. Ook allerlei spelletjes doen een beroep op denken, geheugen en concentratie, zoals Lotto, Memorie, loco.
- Er op gelet wordt dat kinderen zich concentreren op dingen. Hierbij wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau.
Het is voor kinderen niet prettig steeds weer opnieuw met iets te beginnen en nergens echt geconcentreerd mee bezig te zijn. We helpen kinderen zich langer te concentreren door b.v. samen met het kind een puzzel te maken, een boekje te lezen.
Verder wordt gezorgd voor rustige momenten op de groep, zodat kinderen niet de hele dag overspoeld worden door prikkels, maar de gelegenheid krijgen om zich te concentreren.
Pm-ers zorgen ervoor dat kinderen niet teveel door andere kinderen gestoord worden in hun spel, als ze geconcentreerd bezig zijn.
- Kinderen serieus genomen worden in hun ideeën en oplossingen, b.v. een kind stoot aan tafel een beker om. Wie moet het nu opruimen en op welke manier gaat dat het beste?

2.2.5 Spraak/taal ontwikkeling

Taal staat in nauw verband met de denkontwikkeling. Als kinderen taal kunnen gebruiken om duidelijk te maken wat ze willen, voelen of kunnen zijn ze ook in staat om te denken in woorden en begrippen. Alleen door oefening leert een kind praten en dat oefenen gebeurt in wisselwerking met de omgeving. Het is belangrijk om al bij heel jonge kinderen te beginnen met het stimuleren van de taal ontwikkeling. In een voortdurende wisselwerking met de omgeving leert een baby de eerste woordjes en gaat begrijpen wat andere zeggen en uiteindelijk zelf praten.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Er met baby's gepraat en gezongen wordt, ook al begrijpen ze het nog niet. Ze vinden het meestal heerlijk om te luisteren en reageren al snel door geluidjes terug te maken. Zo ontstaat een "samenspraak".
- Bij jonge kinderen dagelijkse gebeurtenissen en handelingen zoveel mogelijk begeleid worden met woorden, opdrachtjes en vragen, "we gaan nu even verschonen", "ga je jas maar halen", "waar is de bal?"
- Er geluisterd wordt naar het geen kinderen te vertellen hebben. We proberen het kind te begrijpen en te antwoorden, zodat er een gesprekje tot stand komt. Door middel van open vragen te stellen, dagen we het kind uit tot het geven van uitgebreide antwoorden. We passen ons taalgebruik aan, aan het ontwikkelingsniveau van het kind. Zo gebruiken we bij jonge kinderen eenvoudige woorden en korte zinnen. We gaan in op interesses van kinderen en proberen hun kennis uit te breiden door allerlei dingen te vertellen en te vragen.
- Er een logopediste iedere 6 weken de kinderen vanaf 2 jaar observeert op de spraak/taal ontwikkeling.
- De pm-er neemt op de leeftijd van 3 jaar een taaltoets af.
- Wij gebruik maken van de handpoppen. Voor kinderen blijkt de pop een veilige manier om te oefenen met de deelname aan kringactiviteiten, zo zijn minder taalvaardige kinderen sneller geneigd tot praten wanneer ze dit via of met de pop doen.

Samenwerking met gemeente

Wij werken samen met Gemeente De Ronde Venen, zo komt er een aantal keer per jaar een logopediste die in dienst is van de gemeente. Zij observeert en volgt de kinderen en kijkt of er sprake is van een taalachterstand. Als er sprake is van een taalachterstand of een zorgelijke ontwikkeling dan kan zij tips en adviezen geven aan de ouders, maar ook aan de pm-ers, over het extra stimuleren van het kind. Mocht het nodig zijn, dan kan zij een doorverwijzing regelen voor behandeling bij een logopediste om de taalontwikkeling van de kinderen te observeren en zo nodig door te verwijzen voor behandeling.

Ook maken we gebruik van het overdrachtsformulier voor de basisschool. Dit formulier wordt door alle deelnemende organisaties gebruikt en zorgt daardoor voor eenduidigheid.

Daarnaast nemen wij bij kinderen die 3 jaar zijn de Taaltoets voor peuters af. Als een kind drie jaar wordt neemt de pm-er de toets Taal voor peuters af. De toets is een hulpmiddel om de taalvaardigheid van peuters in kaart te brengen. De toets bevat opgaven over passieve woordenschat, definitievaardigheid, kritisch luisteren en actieve woordenschat. En de uitkomst helpt ons om te kijken op welk punt het kind mogelijk extra ondersteuning nodig heeft. De toets is een onderdeel van het cito volgsysteem jonge kind en sluit aan bij het cito volgsysteem in het primair onderwijs, waardoor het bijdraagt aan de doorgaande leerlijn.

2.2.6 Sociale ontwikkeling

Bij sociale ontwikkeling denken we vooral aan omgaan met elkaar en de regels die daarbij horen, zoals rekening houden met elkaar, luisteren naar elkaar en respect hebben voor elkaar.

Wij willen stimuleren dat kinderen vaardigheden krijgen in de omgang met mensen om hen heen, dat ze oog krijgen voor wat er in hun omgeving gebeurt. Hierbij hoort ook het ontwikkelen van groepsgevoel, saamhorigheidsgevoel.

Bij de jongste kinderen is nog niet echt sprake van sociaal gedrag. Zij zijn immers niet in staat om rekening te houden met een ander. Ze spelen meer naast elkaar dan met elkaar. Jonge kinderen kunnen wel erg genieten van elkaars aanwezigheid en vrolijkheid.

Naarmate kinderen ouder worden, kunnen ze zich steeds beter in de situatie van een ander verplaatsen, waardoor ze ook rekening kunnen houden met een ander. Contacten met andere kinderen gaan een steeds belangrijker rol spelen en ook de groep wordt belangrijker.

Natuurlijk zijn kinderen hier verschillend in, het ene kind heeft meer behoefte aan contacten en groepsgerichte activiteiten dan het andere. De meeste kinderen zijn toch wel geïnteresseerd in gezelschapspelletjes, kringspelletjes, samen luisteren naar een verhaal of met elkaar praten in de kring. De groepsleiding begeleidt en ondersteunt de kinderen in hun omgang met elkaar.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Kinderen gestimuleerd worden om met elkaar te spelen en hierbij ook andere kinderen uit te nodigen.
- Wij goed in de gaten houden dat kinderen voldoende contact hebben met andere kinderen en groepsleiding. Als een kind zich te veel aan een groepssituatie onttrekt, wordt geprobeerd het kind hierin te helpen.
Met steun van een volwassene durft een kind bv. wel mee te doen aan een groepsspelletje.
- Kinderen gestimuleerd worden om elkaar te helpen en te troosten, bv. als een baby huilt omdat zijn knuffel gevallen is, vragen we een ander kind om de knuffel op te pakken en aan de baby te geven. Er ontstaat dan vaak een positieve interactie tussen de kinderen.
- Er regels geboden worden over de omgang met elkaar. Zoals elkaar geen pijn doen, samen delen van spel materiaal, wachten op elkaar enz.
- Kinderen gestimuleerd worden om zelf conflicten op te lossen. Manieren van overleggen doen we voor, zodat kinderen leren rekening te houden met elkaar. Kinderen kunnen al vroeg leren voor zichzelf op te komen en daarnaast rekening te houden met een ander.
Conflicten tussen kinderen laten we zoveel mogelijk door hen zelf oplossen. We blijven in de buurt en grijpen in als dat nodig is. Bij grotere kinderen praten we ook achteraf over de gebeurtenissen om hen inzicht te laten krijgen in de gevolgen van hun gedrag voor een ander kind.

2.2.7 Creatieve ontwikkeling

Bij creatieve ontwikkeling denken we niet alleen aan knutselen, maar ook aan allerlei andere vormen van expressie en het zelf bedenken van mogelijkheden en oplossingen.

De fantasie speelt hierbij een grote rol.

Muziek maken, dansen, knutselen, verhaaltjes vertellen en fantasie spelletjes zoals poppenkast en rollenspel zijn allemaal vormen van creatief bezig zijn. Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling, omdat we het belangrijk vinden dat kinderen leren zich op verschillende manieren te uiten.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Materiaal aangeboden wordt dat kinderen kunnen gebruiken voor fantasiespel: verkleedkleden, waaronder hoeden, tassen en poppenkast poppen.
- We knutselactiviteiten aanbieden, die uitnodigen tot het experimenteren met allerlei materiaal, zoals papier, karton, verf, klei, lijm enz.
Kinderen leren op deze manier ook de verschillende eigenschappen van de materialen ontdekken.
- We naar muziek luisteren, met instrumenten spelen en dansen. Van nature hebben kinderen veel gevoel voor ritme, dans, beweging en zingen. Zingen, dansen en muziek maken geeft een vrolijke uitgelaten sfeer. Het zijn ook goede manieren voor kinderen om zich te uiten.
- Wij het uiteindelijke resultaat van de creatieve activiteit prijzen, maar tegelijkertijd laten merken dat het plezier waarmee er aan gewerkt is, ook belangrijk is en gewaardeerd wordt.
- Kinderen de ruimte krijgen om hun eigen fantasie te gebruiken door ze zelf oplossingen te laten bedenken, zelf materiaal te laten kiezen en door te waarderen wat kinderen zelf bedacht hebben.

2.2.8 Lichamelijke ontwikkeling

Lichamelijke en motorische aspecten van de ontwikkeling hebben te maken met je eigen lichaam, het kennen van en kunnen omgaan met eigen lichamelijke mogelijkheden en beperkingen.

De lichamelijke ontwikkeling hangt sterk samen met andere ontwikkelingsaspecten. Kinderen moeten immers hun verstand kunnen gebruiken om bv. nieuwe combinaties te maken met de bewegingen die ze beheersen. De motorische ontwikkeling is erg belangrijk voor het verkrijgen van zelfvertrouwen en zelfstandigheid.

Door aandacht te besteden aan de bewegingsdrang van kinderen, worden kinderen gestimuleerd hun mogelijkheden te onderzoeken.

Wij gaan zoveel mogelijk met de kinderen buiten spelen. Wij proberen de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek en de ontwikkeling van de zintuigen zo goed mogelijk te begeleiden, waardoor kinderen stapje voor stapje hun grenzen verleggen en nieuwe uitdagingen aangaan om hun lichamelijke mogelijkheden te vergroten.

Dit betekent voor het pedagogisch handelen dat:

- Er speelgoed en materiaal aangeboden wordt dat om beweging vraagt: duw-trekkarren, trekdieren aan een touwtje, driewielers, fietsen. Speelgoed als een blokkendoos, constructie materiaal, puzzels en handvaardigheid-activiteiten, zoals tekenen, plakken, prikken en knippen doen een beroep op de fijne motoriek.
- Jonge kinderen verschillende materialen aangeboden krijgen die ze via hun zintuigen, met name de tastzin, kunnen onderzoeken. Materialen zoals harde, zachte, koud, warm, glad, ruw.
- Baby's bewegingsvrijheid krijgen in binnen en buitenbox, speelkleed.
- Er situaties gecreëerd worden die kinderen uitdagen om te experimenteren, bv. een speelplaats met een klimrupe, het tekenen van een hinkelbaan. Kinderen voldoende gelegenheid krijgen om te kunnen ballen, fietsen.
- De pm-er ervoor zorgt dat er een balans is tussen uitdaging en veiligheid, zodat er geen gevaarlijke situaties ontstaan.
Voor ieder kind wordt er apart bekeken welke situatie gevaarlijk is en wat niet is toegestaan.
- Toegestaan wordt dat kinderen lawaai maken. Bij grof motorische activiteiten is onrust en lawaai onvermijdelijk. Er worden afspraken gemaakt wanneer dit wel en niet kan. Het is belangrijk dat er ook rustige momenten zijn.
Voor de taalontwikkeling van jonge kinderen is het bv. essentieel dat er niet voortdurend achtergrond geluiden zijn.

2.3 Zorgen en problemen

Het kan voorkomen dat er zorgen zijn over de ontwikkeling en/of het gedrag van een kind. Hierbij kan het gaan om een kind dat achter blijft in zijn ontwikkeling of een kind dat gedrags problemen laat zien.

Wanneer we vermoeden dat er iets met een kind aan de hand is, zullen we dit zo snel mogelijk aan de ouders kenbaar maken.

Samen met de ouders wordt geprobeerd om meer duidelijkheid te verkrijgen en inzicht te verwerven in het gedrag van het kind en de opvoedingssituatie, zowel thuis als bij ons. Vervolgens wordt in overleg besloten hoe verder te gaan.

Er kunnen bv. onderlinge afspraken gemaakt worden over de aanpak van het kind of om samen de komende tijd eens extra op het kind te letten.

Ook kan direct al besloten worden om deskundige hulp van buiten in te schakelen. Dit is en blijft altijd de verantwoordelijkheid van de ouders. Zij nemen zelf altijd de beslissing om wel of niet een deskundige te raadplegen.

Soms hebben ouders hier veel moeite mee en hebben zij enige tijd nodig om een beslissing te nemen.

Wij vinden het onze taak om ouders in dit proces te ondersteunen. Of een kind wat meer dan 'normale' zorg nodig heeft bij de kinderopvang kan blijven, hangt af van de aard van de extra zorg en de mogelijkheden van de kinderopvang.

2.4 Ouders in onze kinderopvang

Zoals al eerder aangegeven hechten wij veel waarde aan het contact met ouders. Een open communicatie met ouders, een voorwaarde voor een goede samenwerking tussen pm-ers en ouders, proberen we te bewerkstelligen door:

- Kennismaking en intake gesprekken.
- Schriftelijke informatie.
- Dagelijkse breng en haal contacten.
- Ouderavonden.
- Activiteiten, feesten waarbij ouders betrokken worden.
- Oudercommissie.

Wij vinden het erg belangrijk om ouders bij het gebeuren bij Ot & Sien te betrekken. Via de oudercommissie kunnen ouders meedenken en meepraten over het pedagogische beleid van de kinderopvang. De oudercommissie kan gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die het pedagogische beleid betreffen.

Wanneer ouders een klacht hebben, dan moet Ot & Sien er op gericht zijn om het signaal op te vangen en op korte termijn actie te ondernemen om tot een oplossing te komen. Door een open en respectvol contact met ouders na te streven, zorgen wij ervoor dat de leefwerelden van het kind, de situatie thuis en de situatie op de kinderopvang, zo goed mogelijk op elkaar afgestemd worden.

Interne klachtenregeling

Heeft u een opmerking, een wens, of juist een klacht? Dan hanteren wij onze interne klachtenregeling en streven ernaar om uw klacht naar tevredenheid af te handelen.

Externe klachtenbehandeling

Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang www.klachtenloket-kinderopvang.nl, gevestigd in Den Haag (verbonden aan de schillencommissie kinderopvang) of de ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.

3. **Werkplan**

In het werkplan willen wij de praktische consequenties en afspraken, die voortvloeien uit de invulling van de thema's, beschrijven.
Deze afspraken kunnen indien nodig jaarlijks bijgesteld worden.

3.1 **Dagindeling**

Kinderdagverblijf:

Een verticale groep kenmerkt zich door een grote spreiding in leeftijd. Dit betekent dat er verschillende dagritmes gehanteerd worden; het individuele ritme van de jongste baby's, het ritme van de dreumes met vaak twee keer slapen op een dag en het ritme van de peuter.

Ook voor de activiteiten en het spelmateriaal heeft de grote spreiding in leeftijd consequenties; één pm-er doet een gerichte activiteit met de oudere kinderen.

De andere pm-er zorgt voor de kleintjes.

Soms splitsen we de groep; de kleintjes kunnen dan rustig rondkruipen en de grotere kunnen spelen of een activiteit doen zonder tussenkomst van de kleintjes.

Wij proberen zo goed mogelijk onze aandacht te verdelen over alle kinderen. Verder is er spelmateriaal aanwezig dat aangepast is aan de leeftijd van alle kinderen.

Als alle kinderen gearriveerd zijn, om ongeveer negen uur, stoppen we met het vrije spel, gaan we opruimen en aan tafel zitten. De jongsten zitten er in wipstoeltjes gezellig bij.

We openen de dag door middel van de handpoppen, er worden liedjes gezongen, verhaaltjes voorgelezen of de kinderen vertellen over iets wat ze meegemaakt hebben. Daarna wordt er iets gedronken en gegeten. Hierbij horen vaste liedjes zoals: smaak'lijk eten/drinken.

Hierna is er tijd om buiten of binnen vrij te spelen of om in subgroepjes een gerichte activiteit te doen. De dreumesen, die nog twee keer per dag slapen, worden nu naar bed gebracht.

Bij de baby's wordt zoveel mogelijk het eigen ritme van het kind aangehouden wat betreft de voeding, het slapen en het verschoonen. De kinderen slapen in een slaapkamer en hebben een eigen bedje.

De oudere kinderen worden verschoond, of gaan naar het toilet. Dit gebeurt op een aantal vaste momenten van de dag. We overleggen altijd met de ouders over de zindelijkheidsstraining.

Rond twaalf uur, na het opruimen en handen wassen, wordt er brood gegeten en melk gedronken.

Hierna worden de kinderen verschoond, uitgekled en gaan er een aantal kinderen naar bed. De twee groepen worden nu samengevoegd. Hierbij wordt er rekening gehouden met de pm-er/ kind-ratio.

Terwijl de peuters slapen, krijgen de baby's en dreumesen de fles en/of een fruithap.

Na het slapen gaan alle kinderen weer naar hun eigen stamgroep.

Om ongeveer drie uur komen de oudste kinderen uit bed en wordt er fruit gegeten en iets gedronken.

Hierna worden de kinderen verschoond, de dreumesen gaan voor de tweede keer slapen tot ongeveer 4 uur half 5.

Voor de grotere kinderen is het tijd voor vrij spel buiten of binnen of een gerichte activiteit.

Vanaf half vijf worden de kinderen door hun ouders opgehaald en is er gelegenheid voor een praatje tussen ouder en pm-er.

De kinderen die later gehaald worden, krijgen nog extra drinken en eventueel warm eten. Ook is er nog een verschoonronde.

3.2 **Activiteiten**

Hieronder willen wij een schets geven van hoe wij de activiteiten op de groepen vormgeven.

De activiteiten voor de kinderen zijn op de verticale groep aangepast aan de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Dit houdt voor de allerkleinsten in dat de pm-ers actief afwisseling in het spel van de baby's aanbrengen. De pm-er wisselt de speelplek van de baby's af: van speelkleed, naar box, naar wippertje enz. zij zorgt ook dat de baby's voldoende variatie in spelmateriaal aangeboden krijgen, zoals rammelaars, knuffels, activitycentres, bijtringen, blokken etc.

Tijdens het vrije spel kunnen de oudere kinderen zelf het speelgoed, zoals: de poppen, de garage met auto's enz. pakken.

De dreumesen hebben veel behoefte aan grof-motorisch spel met grote blokken, loop en duw auto's.

De peuters brengen veel tijd door met bouwen en spelen met de poppen, waar ze hun fantasie in kwijt kunnen. Verder knutselen we met de kinderen; plakken, knippen, kleuren, verven, kleien etc.

Andere gerichte activiteiten die we met de kinderen doen zijn: muziek maken, dansen, puzzels maken spelletjes doen zoals Domino.

We proberen zoveel mogelijk met de kinderen buiten te spelen, waar ze in de zandbak kunnen spelen, kunnen fietsen, ballen, enz.

Ook gaan we regelmatig met de bolderkar wandelen in het dorp.

3.3 **Wenprocedure**

Om het kind en de ouders de gelegenheid te geven om te wennen aan de pm-ers, de kinderen en de groepsruimte hechten wij een groot belang aan een gewenningsperiode voor het kind.

Het goed gewend raken van een kind in de groep kan enkele weken in beslag nemen. Dit is afhankelijk van de leeftijd van het kind en het gemak waarmee het zich kan aanpassen aan nieuwe situaties. Een kind is goed gewend in de groep wanneer het zich prettig voelt bij de pm-ers, de kinderen en in de ruimte. De pm-er (de mentor) probeert dit proces zo goed mogelijk te begeleiden.

Ongeveer een maand voor de plaatsingsdatum neemt Ot & Sien contact op met de ouders en maakt met hen een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek wordt er informatie gegeven over Ot & Sien en worden er afspraken gemaakt over het wennen. Ouders geven informatie over hun kind. Meestal komt het kind een tweetal keren dag/dagdeel wennen voor de plaatsingsdatum. We proberen de wenafspraken zo dicht mogelijk bij de plaatsingsdatum te plannen. Op de eerste dag dat een kind komt wennen, neemt een van de pm-ers tijd om met de ouders in de groep te praten. Er wordt informatie uitgewisseld en ouders kunnen ondertussen even kijken hoe het toegaat in de groep. Het is wel de bedoeling dat de ouders weggaan en het kind achter laten in de groep.

De tweede keer gaat de ouder vrijwel meteen weg; na enige uren komt de ouder het kind weer halen.

In de eerste weken proberen de pm-ers extra veel tijd te besteden aan het contact met het kind en de ouders. We benadrukken dat ouders in de eerste weken van hun kind op het kinderdagverblijf net zo vaak mogen bellen als ze willen om te vragen hoe het met hun kind gaat.

3.4 **Feesten**

Wij vieren regelmatig feest met de kinderen. Samen een feest vieren legt de nadruk op het gevoel van verbondenheid met elkaar en de gezamenlijke vrolijkheid versterkt de onderlinge band. Het leuke van feest is ook dat de dagelijkse gang van zaken onderbroken wordt.

Traditionele feesten als een verjaardag, Sinterklaas en Kerst worden gevierd. Elk jaar hebben wij juffendag, Sinterklaas en Kerstviering waarbij alle kinderen zijn uitgenodigd. Deze dag staat in het teken van een bepaald thema waarop de kinderen dan verkleed kunnen komen en het de hele dag feest is. Ook besteden wij aandacht aan afscheid nemen, bijvoorbeeld als een kind naar de basisschool gaat.

Bij alle feesten horen vaste gewoonten en gebruiken zoals versieringen, cadeautjes, liedjes en vaak speciaal eten en drinken. De rituelen rond b.v. het vieren van verjaardagen (feestmuts op, liedjes zingen, uitdelen) geven kinderen een gevoel van herkenning en verhogen de sfeer.

Wij vinden het belangrijk om ouders voor bepaalde feesten uit te nodigen om samen met hun kind en het kinderdagverblijf deel te nemen aan de feestvreugde. Jaarlijks hebben wij een uitje met alle kinderen en ouders.

3.5 Oudercontacten

Vanuit onze visie dat het belangrijk is dat ouders en Ot & Sien een goed contact hebben met elkaar, besteden wij op verschillende manieren aandacht aan oudercontacten.

- Intakegesprekken

Zoals hierboven al aangegeven voert Ot & Sien met alle nieuwe ouders een intakegesprek. Hier wordt de basis gelegd voor het vertrouwen van de ouders in een goede opvang voor hun kind. Er wordt informatie gegeven over de kinderopvang. Ouders wordt gevraagd informatie te geven over hun kind, opdat het voor ons mogelijk wordt om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Vooral ouders van heel jonge kinderen hebben soms moeite met het idee dat ze hun kind over enige tijd naar het kinderdagverblijf zullen brengen. Wij vinden het belangrijk om op dergelijke gevoelens in te gaan. Ouders voelen zich vaak daardoor al enigszins gerustgesteld. Tijdens het intakegesprek wordt u op de hoogte gebracht wie de mentor van uw kind is en wat haar taken zijn.

- Breng en haalcontacten

Deze dagelijkse gesprekjes tussen de ouders en de pm-ers kunnen ons inziens een grote bijdrage leveren aan de band tussen ouders en pm-ers.

Wij vinden het erg belangrijk dat pm-ers en ouders hier aandacht aan besteden.

Hoe beter wij weten wat het kind thuis heeft beleefd, hoe beter wij het kind kunnen begeleiden. De pm-ers proberen zo goed mogelijk hun aandacht en tijd te verdelen over de ouders. Soms kan dit wel eens moeilijk zijn, bijvoorbeeld omdat er veel ouders tegelijk binnen komen of omdat de kinderen aandacht vragen.

- Oudergesprekken

Naar aanleiding van onze bevindingen t.a.v. het ontwikkelingsverloop van uw kind vindt er jaarlijks een oudergesprek plaats.

We laten u zien hoe wij tegen de ontwikkeling van uw kind aankijken en we zijn natuurlijk ook benieuwd wat uw mening is over de ontwikkeling van uw kind.

Soms gedragen kinderen zich thuis nog weer anders dan op het kinderdagverblijf.

Met 3 jaar en 11 maanden wordt het overdrachtsformulier voor de basisschool door de pm-ers ingevuld.

- Oudercommissie

Ot & Sien heeft een oudercommissie die vertegenwoordigt is door ouders van de verschillende groepen. Zij vertegenwoordigen alle ouders van Ot & Sien. De oudercommissie kan gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die het pedagogisch beleid betreffen. Zij fungeren als aanspreekpunt voor de ouders. De oudercommissie vergadert ongeveer eenmaal per acht weken.

Van de vergaderingen worden notulen gemaakt.

De oudercommissie probeert eenmaal per jaar een ouderavond te organiseren. Dit kan een avond zijn voor alle ouders of voor de ouders van een groep. De inhoud van deze avond is zeer divers. Soms wordt er gekozen voor een opvoedingsthema, een andere keer staat de gezelligheid centraal. De onderwerpen voor ouderavonden worden aangedragen door zowel het team als de oudercommissie. De organisatie ligt bij het team en/of de oudercommissie.

Ook organiseert de oudercommissie tweemaal in een jaar een uitje voor de ouders en de kinderen.

U kunt de oudercommissie bereiken via de mail: oc@kinderopvangotensien.nl.

- Activiteiten waarbij ouders betrokken worden.

Af en toe betrekken wij de ouders bij de organisatie en/of uitvoering van activiteiten zoals een kerstfeest, een ouderavond of een open dag.

Het spreekt vanzelf dat ouders bepalen of zij hiervoor tijd vrij kunnen maken.

Éénmaal per jaar is er een uitje met de kinderen en de ouders.

- Schriftelijke informatie.

Naast mondelinge informatie via de pm-ers, ontvangen ouders ook schriftelijke informatie van Ot & Sien.

Bij belangrijke gebeurtenissen, zoals personeelwisselingen, worden ouders schriftelijk op de hoogte gesteld via de nieuwsbrief.

De kinderen van het kinderdagverblijf hebben een schriftje. Hierin kan zowel door de groepsleiding als door de ouders geschreven worden. Hierbij gaat het om praktische zaken zoals slapen en voeding, maar ook om wat het kind gedaan en ervaren heeft.

In dit schriftje wordt regelmatig geschreven, in ieder geval één keer per maand.

- KOVnet

Wij maken gebruik van het softwaresysteem KOVnet dat de planning en facturatie regelt. Op de groep vertaalt zich dat in een app op de ipad, met het overzicht van alle aanwezige kinderen, waar bij eenvoudig aanwezigheid en activiteiten ingevoerd kunnen worden, foto's geplaatst en berichten uitgewisseld kunnen worden met u. U kunt een account aanmaken waarmee u toegang heeft tot de gegevens van uw kind en ook gebruik kunt maken van het digitale overdrachtschriftje. KOVnet is zowel via internet als via een app op mobiel of tablet te bereiken. Tijdens een opvangdag wordt er in het digitale overdrachtschrift genoteerd wat uw kind doet en er worden foto's in geplaatst. Het is voor u mogelijk afwezigheid door te geven, ziek te melden, extra dagen aan te vragen via KOVnet.

4. De organisatie

4.1 Medewerkers in opleiding

Een leerbedrijf als Ot & Sien biedt de mogelijkheid aan toekomstige pedagogische medewerkers om ervaringsgericht, in de praktijk hun nieuwe kennis en vaardigheden te toetsen en te verrijken. Voor de stage- begeleiders en stagiaires bieden de begeleidende gesprekken ruimte voor wederzijdse reflectie. Het uitgangspunt is dat je van elkaar leert, dus wederzijds profiteert van een leerbedrijf te zijn.

Doelen

Kinderopvang Ot & Sien streeft met het bieden van beroepspraktijkvorming plaatsen de volgende doelen na:

- Het opleiden van toekomstige pedagogisch medewerkers om het personeelsaanbod op peil te houden.
- Een frisse kijk op de organisatie
- Extra handen, voor extra aandacht op de groep

Vastgelegde criteria voor formatieve inzet

- Leerlingen van de BOL-opleiding (SPW 3 of 4) gaan naar school en moeten daarnaast een aantal blokken stage lopen. Medewerkers in opleiding die een BOL-traject volgen, staan boventallig op de groep, dus naast gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Incidenteel (uitsluitend in geval van ziekte van vaste medewerkers of vakantie van de student/ stagiaire) of tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding kan de stagiair als volwaardig pedagogisch medewerker worden ingezet. Inzet tijdens ziekte van de vaste medewerker of tijdens vakantie van de student/ stagiaire kan alleen op de eigen stage locatie. Tijdens deze inzet staan pedagogisch medewerkers in opleiding nooit alleen op de groep. Stagiaires die de opleiding SPW 2 of lager volgen staan altijd boventallig op de groep en worden in al hun werkzaamheden altijd begeleid door een pedagogisch medewerker.
- Leerlingen van de BBL-opleiding hebben bij ons een werk-leerovereenkomst, zij zijn pedagogisch medewerker in opleiding en gaan daarnaast één keer in de week naar school. Zij hebben een arbeidsovereenkomst voor de duur van de opleiding. In het eerste half jaar van de opleiding kan er sprake zijn van een oplopende formatieve inzet tot 100%. De werkgever stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleidster. Het tweede jaar is elke BBL'er 100% inzetbaar.

Organisatie van de beroepspraktijkvorming

De taakomschrijving van de functionarissen, die betrekking hebben op de beroepspraktijkvorming is als volgt:

Leidinggevende

- Zij neemt in overleg met de begeleider vanuit de opleiding de selectie gesprekken af met leerlingen van de BBL-opleiding
- Zij neemt in overleg de selectie gesprekken voor de leerlingen van de BOL-opleiding af
- Zij ondertekent de contracten van de BBL- leerlingen
- Zij ondertekent de praktijkovereenkomsten
- Zij onderhoudt de contacten met de opleidingen

BPV-begeleidsters:

Elke BOL- of BBL-leerling krijgt een eigen begeleidster toegewezen die haar gedurende haar opleiding of stageperiode zal begeleiden. Welke pedagogisch medewerker een leerling in opleiding zal begeleiden is afhankelijk van de planning van zowel de leerling in opleiding als de medewerkster van de kinderopvang. Werkbegeleidsters van pedagogisch medewerkers in opleiding (BBL'er) hebben minimaal twee jaar ervaring als gekwalificeerd pedagogisch medewerker.

De taken van een BPV-begeleidster zien er als volgt uit:

- Coacht gedurende de inwerkperiode de medewerker in opleiding en heeft gedurende het stage-traject contact over specifieke onderwerpen.
- Grijpt in als de stage stagneert (afwezigheid van stagiaire, gebrek aan motivatie)

- Zij begeleidt de BBL-leerlingen
- Zij onderhoudt de contacten met de begeleiders van de onderwijsinstelling
- Een keer in de vier weken voert zij een begeleidingsgesprek met de leerling
- Zij beoordeelt de praktijk en de opdrachten
- Zij is bij de beoordelingsgesprekken met school aanwezig

Taken en verantwoordelijkheden BBL-medewerker

De stagiaire van de BBL opleiding wordt binnen ons kindercentrum gezien als pedagogisch medewerker in opleiding en ontvangt daarbij dezelfde informatie als de gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Gedurende het eerste jaar van de opleiding loopt de inzetbaarheid op van 0% tot 100%. De bpv begeleidster stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast. Het derde jaar is de BBL-er 100% inzetbaar, waarbij de taken en verantwoordelijkheden (behalve het begeleiden van andere BBL-medewerkers en stagiaires) hetzelfde zijn als van een volwaardig pedagogisch medewerker.

Taken

- Als BBL-medewerker houd je je bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband.
- Zelfstandig voor de groep staan, (Gedurende het eerste half jaar van de opleiding zijn zij van 0% tot 100% inzetbaar ; het tweede jaar is de BBL-er 100% inzetbaar) ondersteund door andere pedagogisch medewerkers en/of stagiaires. Het creëren van een warme en veilige omgeving en verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid van de omgeving
- Kinderen stimuleren positief bij te dragen aan de groeps sfeer
- Ingrijpen en bemiddelen bij conflicten
- Kunnen improviseren bij onverwachte situaties en aanpak bedenken
- Actief inspelen op wat het kind aangeeft en daarbij rekening houden met zijn behoeften en mogelijkheden
- Spelactiviteiten in verschillende situaties toepassen
- Meerdere activiteiten tegelijk verrichten en overzicht houden
- Plannen en organiseert de voorbereiding van speciale gelegenheden. (verjaardagen, Sinterklaas, Moederdag, Sint Maarten, Kerstmis, Vaderdag).
- Observeren van individuele kinderen, via Pravoo
- Aandacht verdelen over kinderen individueel en groepjes kinderen
- Ontwikkeling volgen en eventuele afwijkingen signaleren
- Signaleren van taal- en ontwikkelingsachterstand en dit aankaarten denken en handelen reflecteren
- Spelenderwijs stimuleren van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische ontwikkeling
- Hygiëne in acht nemen, verschonen, ondersteunen bij zindelijkheid
- Literatuur lezen, informatie en ideeën van collega's gebruiken
- Bereid zijn zich te blijven ontwikkelen door middel van het volgen van cursussen
- Informatie uitwisselen tussen de pedagogisch medewerkers
- Contact onderhouden met ouders en een vertrouwensband met hen opbouwen
- Gesprekken voeren met ouders
- Bijhouden van persoonlijke schriftjes van kinderen
- Overdracht geven aan de ouders en/of verzorgers
- Huishoudelijke activiteiten verrichten en materialen beheren
- Schoonhouden van de groep

Verantwoordelijkheden

- Verantwoordelijk voor professionele instelling en aanpak op werkplek
- Verantwoordelijk om te werken volgens de opgestelde protocollen, werkinstructies en inventarisatielijsten veiligheid en gezondheid
- Verantwoordelijk voor een nette groep en omgeving van de kinderen
- Verantwoorden aan de aangewezen BBL-begeleidster en vestigingsmanager
- Volgen van alle lessen op de onderwijsinstelling
- Het tijdig maken van de door de onderwijsinstelling opgegeven opdrachten en deze bespreken met de BBL-begeleidster
- Een keer in de maand aanwezig zijn bij een begeleidingsgesprek met de BBL-begeleidster; ontwikkelpunten noteren en eraan werken.
- Aanwezig zijn bij de beoordelingsgesprekken met school

4.2 Deskundigheidsbevordering

De pm'ers zijn allemaal in het bezit van een geldig VOG, kinder EHBO. De pedagogisch medewerkers moeten jaarlijks op herhaling voor hun EHBO certificaat. Daarnaast zijn er 5 pm'ers met een BHV certificaat. Ook voor dit certificaat geldt dat zij jaarlijks op herhaling moeten. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat er regelmatig een ontruiming geoefend wordt.

Naast EHBO en Bedrijfshulpverlening wordt de deskundigheid van pedagogisch medewerkers ook bevordert door het volgen van trainingen en workshops. Hierbij kunt u denken aan cursussen rondom sociaal-emotionele ontwikkeling en opvallend gedrag, zo ook hebben wij cursus VVE gevolgd, cursus omgaan met baby's staat nog in de planning. Allerhande bruikbare lessen die onze pedagogisch medewerkers voorzien van nieuwe kennis en vaardigheden die het ondersteunen van de ontwikkeling van uw kind ten goede zullen komen. En waardoor zij u als ouder ook nog beter van advies kunnen voorzien.

Binnen ons kinderdagverblijf heerst er een open communicatie cultuur, waardoor pedagogisch medewerkers elkaar kunnen aanspreken en aansturen op hun pedagogisch handelen.

4.3 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Voor de nieuwe Wet IKK oftewel Wet Innovatie en kwaliteit Kinderopvang geldt dat iedere pedagogisch medewerker recht heeft op coaching op de werkvloer. Daarom dient iedere kinderopvang- en peuterspeelzaalorganisatie vanaf 2019 te beschikken over een pedagogisch beleidsmedewerker/coach.

De functie van Pedagogisch Beleidsmedewerker/ Coach vertaalt beleid naar de concrete werkpraktijk. Tevens heeft de functionaris als allround coach een actieve rol in de verbetering van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers op het aandachtsgebied. De functionaris draagt als coach zorg voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer.

Het doel van de functie is het bijdragen aan de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het pedagogisch beleid en het middels coaching mede verbeteren van de kwaliteit van werkzaamheden.

Pedagogisch beleid voorbereiden en mede ontwikkelen

- Signaleert in- en externe trends en ontwikkelingen op het aandachtsgebied en behoeften tot verbetering van bestaande processen, methoden en programma's.
- Vertaalt trends, ontwikkelingen en behoeften tot verbetering of vernieuwing naar het pedagogisch beleid van de organisatie en legt deze voor aan de leidinggevende. Zorgt voor draagvlak, acceptatie en de benodigde communicatie.
- Adviseert de leidinggevende en interne betrokkenen omtrent het te voeren beleid op het aandachtsgebied.
- Draagt zorg voor de afstemming van beleid met interne betrokkenen en externe instanties.

Pedagogisch beleid bewaken en realiseren

- Vertaalt pedagogisch beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten en levert een bijdrage aan de implementatie hiervan binnen het kindercentrum
- Bewaakt het kwaliteitsniveau van het pedagogisch beleid binnen de organisatie, evalueert het uitgevoerde beleid en doet verbetervoorstellen.
- Geeft voorlichting, informatie en advies aan in- en externe belanghebbenden omtrent programma's, methoden en instrumenten.
- Signaleert mogelijkheden voor de doorontwikkeling en verdere professionalisering van de dienstverlening. Draagt kennis en informatie over het pedagogisch beleid over ten behoeve van deskundigheidsbevordering, zowel intern als extern (scholen, ouders etc.)

Coachen van medewerkers

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden van medewerkers in relatie tot het pedagogische beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Stelt een (individueel/ groepsgericht) coachingsplan op en/of faciliteert in het opstellen daarvan.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen (ook in complexe situaties). Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.
- Bewaakt de kwaliteit van het functioneren van medewerkers en bespreekt dit met de leidinggevende.
- Organiseert en geeft trainingen gericht op deskundigheidsbevordering, bespreekt vorderingen en evalueert de inhoud en lesvorm.
- Fungeert als voortrekker en voorloper bij veranderprocessen en deskundigheidsbevordering.

4.4 Urenverdeling

Wij maken gebruik van de verplichte rekenformule om de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker te berekenen.

$50 \text{ uur} \times \text{het aantal LRK registraties} + 10 \text{ uur} \times \text{het aantal fte pedagogisch medewerkers}$

Bij kinderopvang Ot & Sien zijn er op 1 januari 2023, 4 locaties met in totaal 10.2 fte. Op grond van de wet IKK worden onderstaande uren ingezet:

$50 \times 4 + 10 \times 10.2 \text{ fte} = 302 \text{ uur}$

Pedagogische beleidsontwikkeling/implementatie $4 \times 50 \text{ uur} = 200 \text{ uur}$

Deze uren, 2 dagen in de maand worden ingezet door Carina de Jong.

Coaching pedagogisch medewerkers $10.2 \times 10 = 102 \text{ uur}$

Bij de verdeling van de coachingsuren per pedagogisch medewerker, 7.85 uur zorgen we ervoor dat elke pedagogisch medewerker jaarlijks een vorm van coaching ontvangt.

De verdeling van de ureninzet beleidstaken en coaching voor KDV Herenweg 40 en KDV Herenweg 61b is als volgt.

Locatie	Ureninzet beleidstaken	Ureninzet coaching
KDV Herenweg 40	50	47.1
KDV Herenweg 61b	50	29.75

De coaching wordt aangeboden door:

- Individuele coachingsgesprekken
- Coaching on the job
- Teamcoaching

Door Carina de Jong locatie Herenweg 40 en 40d en Dorothé Samson locatie Herenweg 61b, zij coachen ook elkaar.

Door de inzet van een Pedagogisch Beleidsmedewerker/Coach ondersteunen wij de medewerkers om het beste uit zichzelf en uit de kinderen te halen.

De ouders worden hierover geïnformeerd door een nieuwsbrief en voor aankomende ouders zal dit benoemd worden tijdens het intakegesprek.